

Atlastiedote 19

16.10.2024

Atlaksen aineistotilanne kohenee vielä pesimäkauden jälkeen. Tiirassa salatut havainnot tulevat näkyvät atlaksen tulospalveluun kolmen kuukauden viiveellä. Myös kesällä tehdyt havainnot alkavat siis nyt näkyä aineistossa. Pientä kohentumista on odotettavissa myös talven mittaan, kun viimeisiä havaintoeriä näpytellään mukaan.

Atlas kertoo pesimäalueiden muutoksista

Vaikka atlas on vielä kesken, on monien lajien osalla jo nähtävissä selviä muutoksia aiempiin atlaksiin verrattuna. Esimerkiksi harmaapäätikka ja mustapääkerttu ovat selvästi jatkamassa leviämistään pohjoiseen. Pohjansirkku puolestaan on toipumassa taantumasta: lajista on nyt havaintoja jo lähes yhtä monesta ruuduista kuin kolmannessa atlaksessa, vaikka havainnot Etelä- ja Länsi-Suomesta ovatkin vähentyneet rajusti. Pohjois-Karjalasta Metsä-Lapin pohjoisosiin ulottuvalla alueella lajia on nyt tavattu atlaksessa runsaasti.

Monilla Suomessa pesivillä vesilinnuilla menee huonosti, ja tämä näkyy myös atlaksen aineistossa. Esimerkiksi äärimmäisen uhanalaisen punasotkan pesintöjä on todettu neljännessä atlaksessa toistaiseksi vain hieman yli 200 ruudussa, kun kolmannessa atlaksessa lajista tehtiin pesintään viittaavia havaintoja liki 600 ruudussa. Myös jouhisorsasta ja heinätavista on toistaiseksi havaintoja huomattavasti pienemmältä alueelta kuin edellisissä atlaksissa.

Lapin atlasruutujen priorisointi tekeillä

Pohjois-Lapin osalta atlaksen tavoite on, että vähintään 75 % kunkin 50 x 50 km suurruudun atlasruuduista selvitetään tyydyttävästi. Tätä tavoitetta ei olla vielä saavutettu kolmen atlasvuoden aikana, vaikka lintuatlas eteni Lapissa huomattavasti vuonna 2024. Tekeillä oleva Lapin atlasruutujen priorisointi kertoo, mille atlasruuduille retket kannattaa ensi vuonna suunnata, jotta tavoite saavutetaan mahdollisimman helposti. Priorisointi päivitetään lähiaikoina nettisivulle:

<https://lintuatlas.fi/lapin-priorisoinnit/>

Osana tavoitteeseen pääsyä Lapin ja muiden katvealueiden ruuduista koostetaan itsenäisesti tai porukalla hoidettavia erimittaisia retkipaketteja. Näistä tulee lisätietoa myöhemmin.

Lisätietoa ympäristöministeriön rahoittamasta lintuatlaksesta Luonnontieteellisen keskusmuseon Luomuksen ja BirdLife Suomen sivuilla:

<https://lintuatlas.fi/> sekä <https://www.birdlife.fi/lintuatlas/>

Lintuatlaksen tulospalvelu (lajit, ruudut, yhdistykset, havainnoijat): <https://tulokset.lintuatlas.fi/>

Lappi: <https://tulokset.lintuatlas.fi/society/lappi>, <https://lintuatlas.fi/lapin-priorisoinnit/> sekä Lapin retkeily: <https://www.birdlife.fi/suojelu/seuranta/lintuatlas/lapin-suurruutujen-retkeily/>.

Lintuatslahavainnot ilmoitetaan Luomuksen tai BirdLifen havaintopalveluihin. Lisätietoa:

<https://www.birdlife.fi/suojelu/seuranta/lintuatlas/atlashavainnot-tiiraan/>

<https://lintuatlas.fi/havaintojen-tallentaminen/>

Osallistu ilmoittamalla lintuhavaintosi ja merkitsemällä havaintoon pesimävarmuusindeksi. Indeksit:

<https://lintuatlas.fi/indeksit/> sekä <https://www.birdlife.fi/suojelu/seuranta/lintuatlas/ohjeita/>

Lintuatlasruudut, valitse karttataso "Atlasruudukko" ja halutessasi "Lintuatlasruudut yhdistyksittäin":

<https://laji.fi/map>. Tai tulospalvelussa Ruudut: <https://tulokset.lintuatlas.fi/grid>

Lisätietoa mm. pesimävarmuussummasta ja selvitysasteesta: <https://lintuatlas.fi/materiaalia/>